

Så blir innovationspolitiken efter valet

Sänkta skatter, branschprogram eller statliga riskkapitalfonder – så här vill de två regeringsalternativen satsa efter valet för att stärka Sveriges innovationsklimat

**INNOVATION
FÖR TILLVÄXT**

SKATT PÅ FÖRETAGANDE OCH KAPITAL

■ På skattesidan inriktar det rödgröna samarbetet sin näringspolitik på sänkta arbetsgivaravgifter. De rödgröna vill satsa två miljarder kronor 2011 och sex miljarder kronor 2012 på en sänkning som ska göras i två steg: med två procentenheter upp till en lönesumma om 900 000 kronor 2011 och med sex procentenheter på lönesummor upp till 900 000 kronor 2012. Syftet med denna konstruktion är att gynna framför allt mindre företag. Man lovar samtidigt att ”se över” företagens sjuklönekostnader samt att arbetsgivare som anställer arbetslösa ungdomar ska få en skattereduktion motsvarande hela arbetsgivaravgiften för de man anställer. För att stimulera tillgången på riskkapital vill de rödgröna också införa ett riskkapitalavdrag (se vidare under ”Kapitalförsörjning”).

■ Parallellt med dessa förslag planerar de rödgröna också ett antal skattehöjningar. Partierna föreslår bland annat en ny sorts förmögenhetsskatt, att ta bort förvärvsavgiften på miljoninkomster, höjda koldioxidskatter och en kilometerskatt på tunga lastbilstransporter. Förmögenhetsskatten ska inbringa runt fyra miljarder kronor – hälften av vad den förra förmögenhetsskatten gav – och utformas ”i dialog med näringslivet” för att få så små samhällsekonomiska effekter som möjligt.

■ Inom den borgerliga alliansen lyfter arbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt fram hur regeringen, genom jobbskatteavdraget och sänkta arbetsgivar- och egenavgifter, har bidragit till sänkta skatter på jobb och företa-

Sammanfattning

Innovationspolitiken är ett område där de två politiska blocken tenderar att dela både mål- och problemformulering. Båda säger sig vilja främja ett näringsklimat som håller högsta klass i fråga om dynamik och innovationskraft. Och båda anser att Sveriges huvudsakliga problem på området rör vår bristande förmåga att omvandla forskning till tillväxt och nya jobb.

Båda blocken är, i stort, också eniga om problemets underliggande orsaker. De talar bland annat om bristen på såddkapital och entreprenörskap, om Sveriges oförmåga att kommersialisera forskningsresultat i stor skala och om vikten av ett bättre fungerande samarbete mellan staten, näringslivet och akademien.

Men så långt samsynen. När det gäller frågan om bästa sättet för att lösa problemen och nå målen går meningarna isär. Skiljelinjerna kan delvis placeras längs klassiska ideologiska gränsdragningar, där den borgerliga regeringen tenderar att förespråka mer av generella åtgärder och skattesänkningar medan de rödgröna partierna istället vill se en mer aktiv näringspolitik, nära kopplad till fördelningspolitiska frågor.

Under det gångna året har båda blocken också börjat positionera sin tillväxt- och innovationspolitik med nya förslag och satsningar. Syftet med denna rapport är att förtydliga de två regeringsalternativens ställningstaganden på detta område i syfte att så långt det är möjligt klargöra vilken innovationspolitik vi kan vänta oss efter valet i september. Rapporten utgår huvudsakligen från de förslag och riktlinjer som presenterats under våren, huvudsakligen i regeringens vårproposition, i oppositionens vårmotion samt i de partiöverskridande arbetsgrupper inom respektive block som gemensamt tagit fram förslag för innovations- och näringspolitiken. Sammanfattningen är uppbyggd kring de förslag som partierna själva lyfter fram för att stimulera forskning, innovationer och företagande i Sverige. Många av förslagen är preliminära och tämligen ospecifika. Det finns dock all anledning att vänta sig att flera av dem kommer att specificeras närmare under de månader som återstår fram till valet i september.

gande i Sverige. Några nya konkreta förslag presenterar man inte. Istället lovar arbetsgruppen en fortsatt politik ”som gör det mer lönsamt att arbeta och driva företag” och att ”arbetet med att öka anställningsbarheten och att göra det billigare att anställa ska fortsätta under nästa mandatperiod”. Arbetsgruppen vill också se till att ”det fortlöpande säkerställs att den svenska bolagsskatten är

konkurrenskraftig”. Dessutom förordar den ytterligare förenklingar av 3:12-reglerna och införandet av form av riskkapitalavdrag (se vidare under ”Kapitalförsörjning”).

■ På socialförsäkringssidan vill den borgerliga alliansen fortsätta att stärka trygghetssystemen för företagare, utöver de reformer av a-kassan, sjukpenningen

och föräldraförsäkringen som regeringen nyligen föreslagit.

KAPITALFÖRSÖRJNING

■ Den rödgröna strategin för att stimulera kapitalförsörjningen för småföretag bygger på två komponenter: en riskkapitalfond och ett riskkapitalavdrag. Riskkapitalfonden ska finansieras av en extra utdelning från Vattenfall på fem miljarder kronor och användas för att stärka konkurrenskraften hos innovativa, små och medelstora företag verksamma inom framför allt miljöteknik, högteknologisk industri och den kunskapsintensiva tjänstesektorn. Fonden ska agera ”marknadskompletterande” och kanalisera sina insatser genom redan etablerade riskkapitalaktörer som exempelvis Industrifonden och Almi.

Riskkapitalavdraget ska till sina huvuddrag bygga på det utredningsbetänkande som presenterades i våras och som föreslog ett 20-procentigt avdrag på investeringar upp till 500 000 kronor.

■ Alliansregeringen har i sin proposition om statliga insatser för företagsutveckling konstaterat att de statliga kapitalförsörjningsinsatserna behöver utvecklas avseende samordning, tydlighet och uppföljning. Samtidigt betonar alliansens arbetsgrupp för entreprenörskap och hållbar utveckling att statliga ingrepp i längden är skadliga för den ekonomiska utvecklingen och att målsättningen för kapitalförsörjningspolitiken måste vara att underlätta sunda marknadskrafter för kreditmarknaden. Arbetsgruppen vill se en sänkt beskattning av riskkapital i bolagssektorn och en reformering av den finansiella sektorn ”så att den förbättrar möjligheterna för spararna att öka de samlade investeringarna och därmed stärka tillgången till kapital för företagen”. Gruppen föreslår en ny typ av statliga insatser inriktade mot tillväxtföretag i tidiga skeden, med en ökad samverkan mellan statligt och privat kapital. Insatserna ska i högre grad kanaliseras genom privata aktörer, exempelvis genom investeringar i privata riskkapitalfonder med inriktning mot ”venture capital”. Det kan vara värt att notera att både de borgerliga och de rödgröna förslagen om nya, statliga riskkapitalinsatser är inspirerade av de förslag som IVA presenterade på detta område i våras.

■ I likhet med den rödgröna oppositionen föreslår den borgerliga alliansarbetsgruppen ett riskkapitalavdrag för att underlätta sparande och investeringar i nya företag. Man vill också införa aktiesparkonton, vilka gör det möjligt att köpa och sälja fonder, aktier och andra

värdepapper utan vare sig direkta skattekonsekvenser eller behov av att deklareratransaktionerna (där spararen istället betalar en låg, årlig schablonskatt baserad på tillgångarnas värde).

FORSKNING OCH UTVECKLING I SMÅ- OCH MEDELSTORA FÖRETAG

Både det borgerliga och det rödgröna blocket vill stimulera innovations- och forskningsförmågan hos små- och medelstora företag genom att öka anslagen till Vinnovas forskningsprogram Forska & Väx. Exakt hur mycket den borgerliga alliansen vill skjuta till framgår inte, men de rödgröna specificerar sin satsning till 100 miljoner kronor mer per år – en fördubbling jämfört med nuvarande anslag.

■ De rödgröna vill i sin satsning också särskilt uppmärksamma tjänstesektorns behov. Ett annat rödgrönt förslag är att förstärka industriforskningsinstitutens möjlighet att koordinera EU-forskningsprogram, så att svenska små- och medelstora företag får en större del av de forskningssatsningar som görs via EU.

■ Tjänstesektorn står i fokus även för de borgerliga partierna. Alliansarbetsgruppen vill under nästa mandatperiod utarbeta en ny strategi för tjänsteinnovationer, där offentliga aktörer genom att verka för ökad tjänsteinnovation ska bidra till ”en stärkt konkurrenskraft hos företagen och en förnyelse av de offentliga tjänsterna i Sverige”. En annan satsning som arbetsgruppen förordar är en översyn av skattereglerna kring forskning och utveckling. Gruppen föreslår en särskild FoU-rabatt för att stärka incitamenten hos små- och medelstora företag att satsa mer på forskning och utveckling.

HÖGRE UTBILDNING OCH FORSKNING

Det är svårt att vid den här tidpunkten göra en adekvat jämförelse av de båda blockens valförslag inom utbildnings- och forskningspolitiken. Den rödgröna alliansen har ännu inte formulerat några gemensamma riktlinjer för forskningspolitiken och de förslag som den borgerliga alliansens arbetsgrupp för utbildningspolitik har utarbetat var ännu inte offentliggjorda när den här rapportens togs fram.

■ I sin vårmotion föreslår det rödgröna samarbetet dock en bred satsning på utbildning och kunskapslyft under nästa mandatperiod. Man föreslår ett brett program med 40 000 nya utbildnings- och praktikplatser för 2011 och 2012.

I paketet ingår en utbyggnad av högskolan med 5 000 nya platser vardera året. Målet för de rödgröna är att hälften av varje årskull ska ha påbörjat eftergymnasiala studier innan de fyller 25 år. Man vill också tillföra 200 miljoner kronor 2011 respektive 400 miljoner kronor 2012 för att höja kvaliteten i högskoleutbildningarna genom fler lärarledda timmar i undervisningen. Ett närliggande förslag är att satsa 100 miljoner kronor 2011 och 200 miljoner kronor 2012 på en förbättrad studie- och yrkesvägledning i gymnasie- och högskolan. Man föreslår också ett program om 1 200 platser under 2011 där de som har en anställning kan få stöd till att vidareutbilda sig eller starta företag, ett så kallat utbildnings- och företagscertifikat.

■ För den borgerliga alliansen utgör hörnstenen i den högre utbildningspolitiken den forskningsproposition som man presenterade 2008 och som tillför fem miljarder kronor på redan befintliga anslag under åren 2009 till 2012 för att stärka forskning och innovation på svenska högskolor och universitet. Bland åtgärderna finns bland annat höjda anslag till Forskningsråden och Vinnova, en förstärkning av industriforskningsinstitutet och en satsning på ett antal forskningsområden som har ”strategisk betydelse” för det svenska samhället och näringslivet, bland annat medicin, teknik och miljö. I ett mer närliggande perspektiv anslår regeringen i sin vårproposition dock en ökning av antalet högskoleplatser 2011. Totalt satsar regeringen 144 miljoner kronor på fler utbildningsplatser inom yrkesvux, yrkeshögskolan och högskolan.

KOMMERSIALISERING AV FORSKNINGRESULTAT

Som tidigare påtalats är samsynen stor hos båda blocken om att mer behöver göras för att stärka Sveriges förmåga att kommersialisera sina ofta högkvalitativa forskningsresultat. Ofta beskrivs lösningen på problemet som att samarbetet måste öka mellan stat, akademi och näringsliv så att idéer enklare och mer effektivt kan komma till kommersiell nytta.

■ Den rödgröna arbetsgruppen för jobb och ekonomi vill i detta syfte bland annat öka antalet forsknings- och teknikparker i anslutning till svenska högskolor och universitet och utöka antalet innovationskontor till samtliga högre lärosäten i landet (att jämföra med de totalt åtta innovationskontor som regeringen initierat). Gruppen vill också etablera ett nytt tjänsteforskningsinstitut, som ska

fungera som en katalysator för spetsforskning inom tjänsteproduktion. Man vill också förenkla för akademiker som vill starta företag i syfte att kommersialisera sin forskning och öka möjligheterna för småföretag att rekrytera doktorander.

■ Bättre kommersialisering av forskningsresultat var en viktig målsättning i den forskningsproposition som regeringen lade fram 2008 och vars satsningar kulminerar 2012. Hit räknas bland annat ökade anslag till Forskningsråden och Vinnova, höjda forskningsanslag till universitet och högskolor samt en ändring av högskolelagen så att det numera ingår i högskolans uppgift att verka för att dess forskningsresultat kommer till nytta. Utöver denna proposition satsar regeringen mellan åren 2009 och 2012 40 miljoner kronor för att stimulera kommersialisering av innovationer inom hälso- och sjukvård. I budgetpropositionen för 2010 aviseras samtidigt en satsning på 20 miljoner kronor per år i tre år för att främja unga innovatörer. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår för kommande mandatperiod också en förstärkning av befintliga satsningar på inkubatorer. Förstärkningen ska omfatta företag som befinner sig såväl utanför som i anslutning till högskolevärlden.

LÄTTARE ATT REKRYTERA

Det skarpaste förslaget från båda blocken vad gäller att förenkla möjligheterna för företag att rekrytera kvalificerad arbetskraft rör expertskatten. Denna skatt har av många företag kritiserats för att vara alltför oförutsägbart och byråkratiskt. Såväl de borgerliga som de rödgröna partierna lovar att inför nästa mandatperiod se över expertskatten i syfte att göra den enklare och mer transparent.

■ På ett mer generellt plan vill de rödgröna samarbetet höja kompetensen och rekryterbarheten i den svenska arbetskraften genom ett omfattande "kunskapslyft". Som framgår ovan vill de rödgröna inrätta 40 000 nya utbildnings- och praktikplatser under 2011 och 2012 i en satsning som omfattar allt från Komvux och yrkeshögskolan till nya högskoleplatser och utbildningssatsningar till för långtidsarbetslösa.

■ Den borgerliga alliansen fokuserar istället på arbetsmarknaden. Arbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt föreslår en förstärkt jobbmatchning genom mer fokus på individualiserade stöd, jobbcoaching och en ökad mångfald av förmedlingstjänster. Genom att

slå samman delar av Arbetsförmedlingens och Försäkringskassans verksamheter vill man också underlätta för individen och skapa en "one-stop-shop", till exempel i form av ett jobbbus.

INNOVATIVA UPPHANDLINGAR

Ett särskilt förslag som båda blocken lyfter fram inom innovationspolitiken rör innovationsupphandlingar. Den offentliga sektorn upphandlar varje år varor och tjänster för över 500 miljarder kronor. Båda regeringsalternativen betonar vikten av att göra dessa mer innovationsdrivande. På den borgerliga sidan tillsatte regeringen i vintras en utredning som ska lämna förslag om innovationsupphandling. Utredningen ska vara klar den 31 augusti. Inom den rödgröna alliansen föreslår arbetsgruppen för jobb och ekonomi att den offentliga sektorns kompetens inom innovationsupphandling måste stärkas genom forskning, resultatuppföljning och utbildning av upphandlingsenheterna.

SATSNINGAR FÖR ATT STÄRKA SVERIGES KONKURRENSKRAFT

Både de rödgröna och de borgerliga parti-blocken vill vässa Sveriges internationella konkurrenskraft med stöd till exportbefrämjande insatser riktade till främst mindre företag. Den borgerliga alliansen lovar en "internationaliseringsstrategi" för svenska företag, där ett förstärkt stöd till exportbefrämjande insatser ingår, liksom ett stärkt arbete på att undanröja hindren för tjänstehandel inom EU.

■ De rödgröna vill uppnå samma syfte med ett nytt program riktat mot småföretag – "Konkurrenskraft Sverige". Paketet, som omfattar 100 miljoner kronor per år 2011 och 2012, ska bland annat främja svensk export och utländska investeringar i Sverige genom stöd till regionala exportrådgivare, Exportrådets internationella verksamhet och till Invest Sweden.

■ En annan central punkt på den rödgröna dagordningen för Sveriges konkurrenskraft handlar om de statliga branschprogrammen. I motsats till den borgerliga regeringen vill de rödgröna partierna behålla och utveckla dagens branschprogram och komplettera dem med fler. Man nämner bland annat miljöteknik, fordonsindustrin och life science som prioriterade sektorer. En annan nyckelbransch som nämns är besöksnäringen. De rödgröna vill satsa 50 miljoner kronor per år 2011 och 2012 på att "teknifiera" besöksnäringen, bland annat genom att göra den ledande på att erbjuda klimatsmarta alternativ.

■ Besöksnäringen lyfts fram även på den borgerliga sidan. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt lovar satsningar på besöksnäringen, bland annat genom att "utveckla partnerskapet" mellan staten och besöksnäringen för gemensamma projekt på nationell och regional nivå.

FÖRENKLING AV REGELVERK

Mycket av debatten om företagande och entreprenörskap handlar om att det anses vara för krångligt att starta upp och driva företag. Regeringen lovade 2006 att företagens regelbörda skulle med 25 procent under nuvarande mandatperiod. En färsk rapport från Tillväxtverket visar dock att nedgången i de totala administrativa kostnaderna för företagen har stannat vid 3,4 procent. Därför lovar båda blocken nya satsningar på regelförenklningar inför valet.

■ De rödgröna vill intensifiera arbetet inom de områden som står för de största administrativa bördorna, det vill säga associationsrätts-, bokförings- och skatteområdet. Man vill bland annat öka samordningen mellan olika myndigheters arbete inom rådgivning och registrerings- och tillståndsförfaranden genom att inrätta en myndighetsgemensam "one-stop-shop" för personer som vill starta företag.

■ Regeringen föreslog i sin vårproposition att revisionsplikten för mindre företag ska slopas och att reglerna kring företagets momsredovisning ska förenklas. Därutöver föreslår alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt en rad nya åtgärder för att lätta på företagets regelbörda. Till att börja med vill man förlänga dels 25-procentsmålet fram till 2012, dels det statliga Regelrådets verksamhet fram till 2014. Man vill också utveckla nya verktyg, mål och indikatorer för att bättre kunna avläsa företagets faktiska regelbörda i vardagen. För att stärka regelförenklingen på den lokala och regionala nivån vill man också ta fram ett särskilt program för att lätta upp i första hand länsstyrelsernas regelprocedurer. Några av de konkreta förslag som anges är att förenkla momshanteringen vid handel med länder utanför EU, att upprätta fler internationella skatteavtal och att dra ned på företagets uppgiftslämnande till olika myndigheter. Man föreslår också ett antal förenklningar på miljöområdet, bland annat kortade handläggningstider i domstolar och myndigheter samt ökade möjligheter att få ändringstillstånd.

SATSNINGAR PÅ MILJÖ, IT OCH INFRASTRUKTUR

Satsningar på infrastrukturen anges av båda blocken som viktiga bidrag till näringspolitiken. Här är det värt att notera att de rödgröna partierna lovar 100 miljarder kronor utöver de satsningar som regeringen aviserat fram till 2021. De rödgröna vill framför allt se en utökad satsning på järnväg och kollektivtrafik. Båda blocken vill också utnyttja klimatomställningen för att stimulera tillväxten och exporten av svensk miljöteknologi.

■ Den borgerliga alliansens arbetsgrupp för entreprenörskap och hållbar tillväxt vill se en ”vidareutveckling av de statliga insatserna för miljödriven näringsutveckling under kommande mandatperiod”.

■ De rödgröna specificerar ett paket om 11,4 miljarder kronor 2011 och 2012 i ”gröna investeringar”. Hit hör ett brett spektrum av insatser, bland annat 4,6 miljarder kronor till energieffektivisering i flerbostadshus och skollokaler, strängare miljö- och klimatmål för Sverige och en satsning för att ställa om den svenska bil- och lastbilsparken till mer miljövänliga fordon. Man vill också stimulera användningen av miljövänlig teknik genom att rusta upp miljonprogrammet, stimulera byggandet av energisnåla hyresrätter och utvidga ROT-avdraget genom att bland annat förse det med en ”klimatprofil”. Inom ramarna för programmet anslår de rödgröna också 600 miljoner kronor till en nystart för Klimatinvesteringsprogrammet, som ger kommuner, företag och andra aktörer ekonomiska möjligheter att satsa på klimatvänlig teknik, liksom 100 miljoner kronor för att förlänga och utöka de befintliga anslagen till solvärme och sole.

Båda regeringsalternativen återkommer också till att bredbandsutbyggnaden måste fortsätta. De rödgröna anslår 50 miljoner kronor för att göra Internet ”tillgängligt

för flera”, medan regeringen lutar sig mot sitt mål om att 90 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband på minst 100 Mbit/s år 2020. Alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt vill dock att bredbandsstrategin behöver kompletteras med en nationell IT-agenda, där regeringen anger en strategi för hur Sverige ska öka användningen av IT inom alla branscher för att nå politiska mål för tillväxt, social välfärd, demokrati och klimatförbättring.

ENTREPRENÖRSKAP

Såväl de rödgröna som de borgerliga partierna betonar vikten av ökat entreprenörskap för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. De rödgröna avser att presentera en rapport om ökat företagande under sommaren.

■ I sin rapport ”Näringslivsklimat av världsklass” lägger alliansarbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt en rad allmänt hållna förslag för att öka företagandet i Sverige. Gruppen vill se ökade satsningar på entreprenörskap inom utbildningssektorn och förordar utökade verksamhetsstöd till organisationer som Ung företagsamhet och Snilleblixarna. De vill också utveckla satsningarna på innovationsmiljöer för unga och stärka entreprenörskapet inom bland annat jordbruket och besöksnäringen. Man föreslår fortsatta insatser för att öka företagandet bland kvinnor och invandrare och vill stimulera entreprenörskapet inom välfärden, bland annat genom att stärka inslaget av entreprenörskap i vård- och omsorgsutbildningarna. Gruppen vill också stärka företagsvillkoren inom välfärdssektorn genom att se över momsreglerna för företag som producerar till vården, skolan och omsorgen.

INNOVATIONSPOLITIKENS PRIORITET

En avslutande fråga för den här översiktliga sammanfattningen rör innovations-

politikens prioritet hos det politiska ledarskapet. Många företag och experter har kritiserat den nuvarande regeringen för att ha placerat innovationspolitiken för långt ned på den politiska dagordningen. Inför kommande mandatperiod finns dock tydliga tecken på att detta är på väg att ändras.

■ Den rödgröna arbetsgruppen för jobb och ekonomi har offentligt deklarerat att innovations-, forsknings- och företagarpolitiken de kommande åren ska få ”högsta politiska prioritet” och i en kommande regering drivas på stats- och finansminister-nivå. Orsaken, enligt gruppens ordförande, socialdemokraten Thomas Eneroth, är att ”det inte finns någonting som i högre utsträckning påverkar förutsättningarna för att senare leverera välfärd och jobb”.

■ Vilken nivå innovationspolitiken hamnar på om den borgerliga alliansen får ett fortsatt förtroende att regera är oklart, men även i den borgerliga retoriken går det att avläsa att frågan på senare tid verkar ha fått ökad prioritet. Så skriver till exempel arbetsgruppen för entreprenörskap och hållbar tillväxt att forskning och innovation är ”centralt” för att skapa ett framgångsrikt Sverige i en globaliserad ekonomi och att ”forskningssatsningar är bland det viktigaste Sverige kan göra för att främja innovationer och stärka konkurrenskraften”. Även i sin vårproposition talar regeringen återkommande om det centrala behovet av att stimulera innovationer och ett kunskapsintensivt näringsliv.

Är det så? Är innovationspolitiken, brett definierad, slutligen på väg att slå igenom som en blocköverskridande grundval för tillväxtpolitiska frågor i Sverige? Den offentliga dramaturgin ger en fingervisning, men vill man vara på den säkra sidan är det alltid bäst att gardera sig med ett ”det återstår att se”.

TOBIAS HAMMAR, SKRIBENT

PROJEKTET INNOVATION FÖR TILLVÄXT

Innovation leder till tillväxt som leder till välbärande. Därför ska Sverige bli världens bästa miljö för innovationer. Vi behöver en kraftsamling – en innovationsstrategi där vi går från ord till handling!

Vilka är Sveriges styrkor? Hur får vi fler innovationer? Vad krävs för att få små- och medelstora företag att växa? Hur omsätter man forskningsresultat till produkter?

Detta är exempel på frågor för projektet *Innovation för tillväxt*. Projektet kommer att utifrån befintliga analyser se över vilka konkreta åtgärder som behöver vidtas för att skapa ett mer gynnsamt innovationsklimat i Sverige och som får fler företag att växa. Fokus ligger på dialog och aktiviteter. Läs mer på www.iva.se/innovation

KUNGL. INGENJÖRSVETENSKAPSAKADEMIEN

i samarbete med

TILLVÄXT
VERKET

